

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16

Relationship between Transformational Leadership and Decision Making
Behavior of the School Administrators under the Secondary
Educational Service Area Office 16

อมรภัสร์ บุญยสิทธิ์เสวต^{1*}, รพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ² และสถิตย์ ประสิทธิ์ธารณ³
Amaraphat Bunyasitsawet^{1*}, Rapeepun Suwannatachote² and Sathit Prasitthakorn³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Graduate student, Master of Education Program, Faculty of Educational Administration,
Hatyai University.

² รองศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Assoc. Prof. Dr., Department of Education Program, Faculty of Educational Administration,
Hatyai University.

³ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

³ Dr., Department of Education Program, Faculty of Educational Administration,
SongkhlaRajabhat University.

*Corresponding author, E-mail: chenlihua2516@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู 2) พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน 342 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 44 คน และข้าราชการครู 298 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

2. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง กับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .868$)

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .718$)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to study: (1) school administrators' transformational leadership, as perceived by the school administrators and the teachers; (2) school administrators' decision making behavior, as perceived by the school administrators and the teachers; (3) correlation between the school administrators' transformational leadership and their decision making behavior, as perceived by school administrators and teachers, in the schools under the Secondary Educational Service Area Office 16. The samples used in this research comprised 44 school administrators and 298 teachers who worked in the schools under the Secondary Educational Service Area Office 16. Data were collected by questionnaires. Statistics used for data analysis included percentages, means, standard deviations, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The results of the research were as follows:

1. School administrators' transformational leadership, as perceived by the school administrators and the teachers, in overall as well as all individual aspects, are at high level.

2. School administrators' decision making behavior, as perceived by the school administrators and the teachers, in overall as well as all individual aspects, are at high level.

3. According to the school administrators' opinion, there was an overall highly positive correlation between the school administrators' transformational leadership and their decision making behavior, at .01 significance level ($r_{xy} = 0.868$).

4. According to the teachers' opinion, there was an overall rather highly positive correlation between the school administrators' transformational leadership and their decision making behavior, at .01 significance level ($r_{xy} = 0.718$).

Keywords: Transformational Leadership, Decision Making Behavior, School Administrators

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่ต้องใช้ภาวะผู้นำในการดำเนินภารกิจให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการบริหารเพียงใดนั้น จะต้องมามีพฤติกรรมการบริหารที่เหมาะสม ต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ มีการปรับเปลี่ยนและการพัฒนาองค์การควบคู่กันไป (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2555, น. 67-68) ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลนั้น จำต้องมีภาวะผู้นำที่ดี โดยเฉพาะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ซึ่งเป็น

ทฤษฎีที่อธิบายถึงสิ่งที่ผู้นำทำแล้วประสบความสำเร็จหรือทำแล้วก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งใหม่ ๆ มากกว่าที่จะมุ่งอธิบายถึงการใช้คุณลักษณะของผู้นำเพื่อให้เกิดความศรัทธาและมีปฏิกิริยาจากผู้ตาม เพราะลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงนี้ คือการมุ่งให้มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่ (Change Oriented) โดยกระตุ้นให้ผู้ตามได้ตระหนักถึงโอกาสหรือปัญหาและการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ในองค์การ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2555, น. 109) สอดคล้องกับ บาส และ โอวลิโอ (Bass, 1999, pp. 9-32 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556, น. 251-255) ที่อธิบายว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่มและองค์การ จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มขององค์การและสังคม ดังนั้นแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นทฤษฎีภาวะผู้นำแนวใหม่หรือเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) เป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ไปสู่ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Vision) มีการกระจายอำนาจหรือการเสริมสร้างพลังใจ (Empowering) เป็นผู้ที่มีคุณธรรม (Moral Agents) และมีการกระตุ้นผู้ตามให้มีความเป็นผู้นำ ผู้นำหรือผู้บริหารต้องเป็นผู้มีศักยภาพในการวางแผน มีวิสัยทัศน์การทำงานที่ชัดเจน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพสามารถกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การสนับสนุนที่เหมาะสม เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2548, น. 72)

การตัดสินใจที่เกิดขึ้นภายในองค์การเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้บริหาร หากผู้บริหารขาดภาวะการเป็นผู้นำและการตัดสินใจในการดำเนินงานบริหารสถานศึกษาไม่เด็ดขาด จะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติตามเกิดความสับสนไม่กล้าลงมือทำงาน ผลการปฏิบัติงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นการตัดสินใจจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้บริหารต่อการพัฒนาความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ ดังที่ ภารติ อนันต์นาวี (2553, น. 158) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจำเป็นจะต้องตัดสินใจทุกเรื่องภายในองค์การ การตัดสินใจจึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นต่อการบริหาร หากผู้บริหารตัดสินใจผิดพลาดย่อมหมายถึงอนาคตขององค์การ เพราะการตัดสินใจเป็นกิจกรรมที่กระจายอยู่ทั่วไปในการบริหารองค์การ สอดคล้องกับ วิเชียร วิทย์อุดม (2551, น. 276) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้นำและผู้บริหาร ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมอันสำคัญยิ่งที่ผู้นำและผู้บริหารทุกระดับจะต้องกระทำอยู่เสมอ การตัดสินใจจึงเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงาน Tannenbaum & Schmidt, 1958, p. 6 อ้างถึงใน ศรีบุญ พงศ์ประเสริฐสิน, 2554, น. 27-33 อธิบายว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารนั้นจะเกิดขึ้นได้เพราะแรงขับเคลื่อน 3 ประการ คือ 1) แรงขับเคลื่อนจากผู้บริหารเอง 2) แรงขับเคลื่อนที่เกิดจากผู้ใต้บังคับบัญชา และ 3) แรงขับเคลื่อนที่เกิดจากสถานการณ์ ซึ่งในการตัดสินใจที่มีเหตุผลอย่างสมบูรณ์นั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนทั้ง 3 ประการดังกล่าวแล้ว ยังจำเป็นต้องอาศัยการทำงานที่มีขั้นตอนและเป็นระบบ ซึ่งพฤติกรรมในการตัดสินใจของผู้บริหารนั้น จะสามารถสะท้อนให้เห็นลักษณะบางอย่างขององค์การเป็นอย่างดี กล่าวคือ หน่วยงานใดที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นมุ่งการทำงานเป็นทีม หน่วยงานจะมีชีวิตชีวาและก้าวหน้าอยู่เสมอ งานส่วนใหญ่จะบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ บรรยากาศแบบนี้เป็นบรรยากาศที่เสริมพลังใจแก่ผู้ร่วมงานเป็นอย่างมาก และในทาง

ตรงกันข้ามผู้บริหารที่รวบอำนาจการตัดสินใจไว้แต่เพียงผู้เดียว ไม่รับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมงานเป็นบรรยากาศที่ไม่เอื้ออำนวยแก่การทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามนี้ จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือที่เรียกว่า “4 I’s” (Four I’s) คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Bass, 1999, pp. 9-32 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556, น. 251-255) พฤติกรรมการตัดสินใจตามแนวคิดของ Tannenbaum & Schmidt, 1958, p. 6 อ้างถึงใน ศรีบุญวงศ์ประเสริฐสิน, 2554, น. 27-33 ได้แบ่งพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารออกเป็น 7 แบบ คือ 1) ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ 2) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชารับการตัดสินใจของตน 3) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ 4) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า 5) ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ 6) ผู้บริหารซื้อข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายในขอบเขตนั้น 7) ผู้บริหารมอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจเอง

จากการทบทวนวรรณกรรมชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา และมีความสำคัญยิ่งต่อทิศทางการบริหารงานให้มุ่งไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริหารงานที่แสดงถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และมีพฤติกรรมการตัดสินใจในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยเชื่อว่าระดับภาวะผู้นำและพฤติกรรมการตัดสินใจที่ผู้บริหารแสดงออกมานั้น หากอยู่ในระดับมากย่อมก่อให้เกิดบรรยากาศการปฏิบัติงานที่ดีและงานบรรลุตามเป้าหมายขององค์การ จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูโดยใช้แนวคิดทฤษฎีของ Bass, 1999, pp. 9-32 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556, น. 251-255 และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจของ Tannenbaum & Schmidt, 1958, p. 6 อ้างถึงใน ศรีบุญวงศ์ประเสริฐสิน, 2554, น. 27-33) ว่าในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจในระดับใด และมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยนี้มาเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งในด้านภาวะผู้นำและพฤติกรรมการตัดสินใจ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู
2. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู

สมมติฐาน

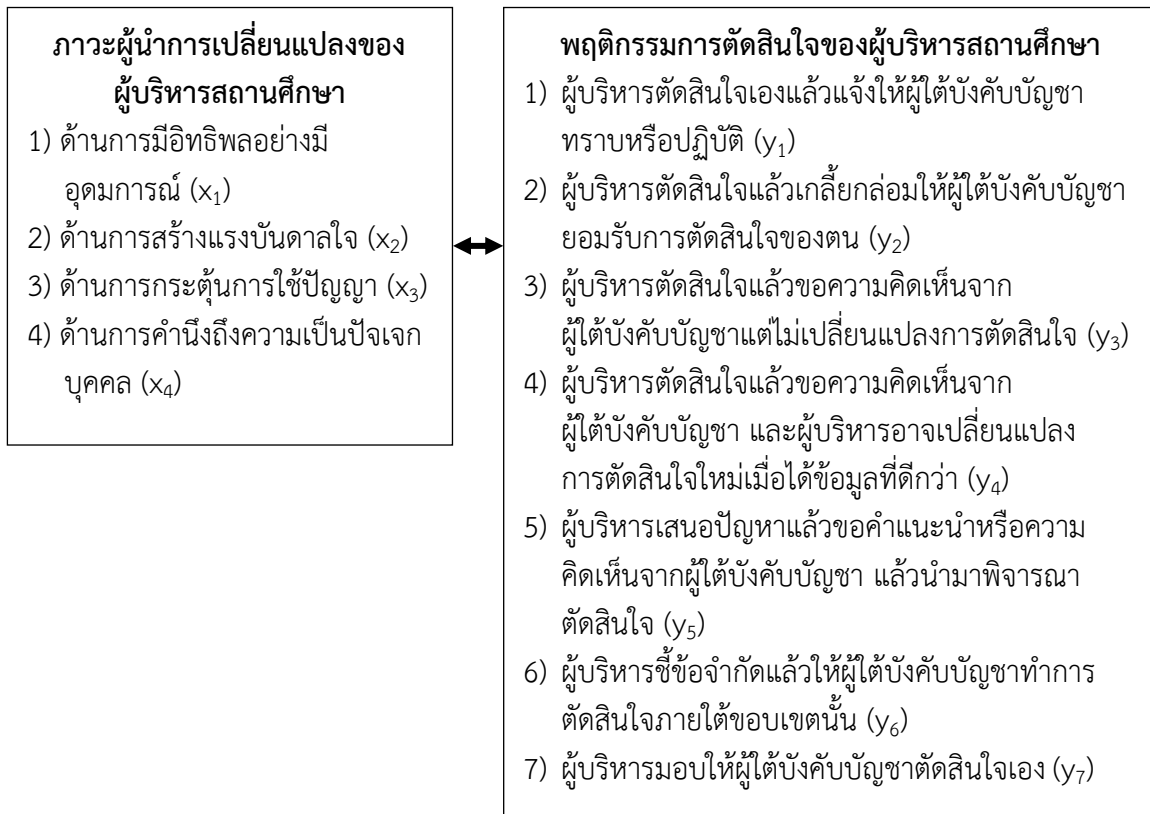
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 มีความสัมพันธ์กันทางบวก

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูโดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีของ Bass, 1999, pp. 9-32 อ้างถึงใน รัตติกรณังวิศาล, 2556, น. 251-255 เพื่อวัดระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือที่เรียกว่า “4 I’s” (Four I’s) คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และเพื่อวัดพฤติกรรมการตัดสินใจตามแนวคิดทฤษฎีของ Tannenbaum & Schmidt, 1958, p. 6 อ้างถึงใน ศรีบุญ พงศ์ประเสริฐสิน, 2554, น. 27-33) ซึ่งจำแนกความต่อเนื่องของพฤติกรรมการตัดสินใจออกเป็น 7 แบบ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ 2) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน 3) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ 4) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า 5) ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ 6) ผู้บริหารซื้อข้อมจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายในขอบเขตนั้น 7) ผู้บริหารมอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจเอง

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูที่ปฏิบัติงาน
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 53
โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 53 คน และข้าราชการครู 2,966 คน รวมทั้งสิ้น 3,019 คน
กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน ใช้วิธีการกำหนดตัวอย่างแบบแบ่งชั้น 2
ขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 โรงเรียน รวมผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน 342 คน
แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 44 คน และข้าราชการครู 298 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษา และแบบสอบถามพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 2 ชุด
ประกอบด้วย ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .981 ชุดที่ 2 สำหรับ
ข้าราชการครู มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .961 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.58) และมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงรายด้านในระดับมากทุกด้าน โดยมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสูงสุด ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.58) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.68) และด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.66)

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.47) และมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงรายด้านในระดับมากทุกด้าน โดยมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสูงสุด ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.62) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.49) และด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.50)

3. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.57) และมีพฤติกรรมการตัดสินใจในระดับมากทุกด้าน โดยมีพฤติกรรมการตัดสินใจสูงสุด ด้านผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารมอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจเอง ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.57) ด้านผู้บริหารชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายใต้ขอบเขต ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.63) ด้านผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.65) ด้านผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.65) ด้านผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.64) และด้านผู้บริหารตัดสินใจแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.69)

4. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.53) และมีพฤติกรรมการตัดสินใจในระดับมากทุกด้าน โดยมีพฤติกรรมการตัดสินใจสูงสุด ด้านผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายใต้ขอบเขต ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.71) ด้านผู้บริหารมอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจเอง ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.61) ด้านผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.60) ด้านผู้บริหารตัดสินใจแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.64) ด้านผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.61) และด้านผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.63)

5. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง กับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .868$)

6. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01(r_{xy} = .718)$

สรุปและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ บาส และ อวอลิโอ (Bass, 1999, pp. 9-32 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556, น. 251-255) ที่ได้อธิบายว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามจะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และเนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ได้บริหารจัดการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 มีหน้าที่กำกับดูแล ประสาน และสนับสนุนสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสตูลและสงขลา ให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา จึงได้มีการจัดอบรม ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน

ทั้งนี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากและอยู่ในระดับสูงสุด ซึ่ง บาส และ อวอลิโอ (Bass & Avolio, 1994 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556, น. 252) ได้อธิบายถึง การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่างหรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะเป็นที่ยกย่อง เคารพ ศรัทธา ไว้วางใจ ผู้นำจะหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มหรือองค์การ ผู้นำจะแสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด มีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง มีความแน่วแน่ในอุดมการณ์ความเชื่อและค่านิยมของเขา ผู้นำจะมีวิสัยทัศน์และแสดงความมั่นใจรวมถึงช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกันหนึ่งเดียวกันเพื่อการบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์นั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวัญชัย จะเกรง (2551, น. 141-142) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร และผลการวิจัยของ สุภัทรา นุชสาย (2553, น. 114-117) เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการความขัดแย้งในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัมพล แซ่มสา (2550 น. 102) เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้น

จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูยังมีความเห็นสอดคล้องกับผู้บริหารสถานศึกษา ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยข้าราชการครูเห็นว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีศีลธรรมและจริยธรรมสูง ประพฤติตนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมและสถานศึกษา และผู้บริหารยังชี้ให้เห็นข้าราชการครูเล็งเห็นถึงความสำคัญและตระหนักในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน สอดคล้องกับคำอธิบายของ บาส และ อวอลิโอ (Bass & Avolio, 1994 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556, น. 252) ที่อธิบายว่า ผู้นำที่มีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์นั้น จะต้องมีความลักษณะในทางอุดมคติและจริยธรรมที่สูงขึ้น ผู้นำจะทำให้ผู้อื่นรู้สึกภาคภูมิใจในการร่วมงานกับผู้นำ ผู้นำจะเสียสละประโยชน์ของตนเองเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดม พินธุรักษ์ (2553, น. 98-100) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี และผลการวิจัยของ ปภังกร หัสดีธรรม (2555, น. 185-194) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ห้องเรียนคุณภาพ ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และผลการวิจัยของ สุภาภรณ์ เอกเผ่าพันธุ์ (2556, น. 111-114) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ แทนนอบอม และ ชมิดท์ (Tannenbaum & Schmidt, 1958, p. 6 อ้างถึงใน ศรัญญ พงศ์ประเสริฐสิน, 2554, น. 15) ที่อธิบายว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นกระบวนการเลือกสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้อาศัยความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์การทำงาน รวมทั้งมีวิธีการต่าง ๆ ที่สามารถพิจารณาวิเคราะห์หาทางเลือกที่ดีที่สุดกับองค์การหรือสถานศึกษา เพื่อที่จะสามารถพัฒนาองค์การหรือสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยอาศัยพฤติกรรมการตัดสินใจตามแนวคิดทฤษฎีความต่อเนื่องระหว่างขนาดของอำนาจหน้าที่ที่ใช้โดยผู้บริหารกับขนาดของความเป็นอิสระของผู้ใต้บังคับบัญชา สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนงค์ แสงแก้ว (2548, น. 136) เรื่องพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และผลการวิจัยของชมัยภรณ์ ดันฮะเส็ง (2553, น. 73-81) เรื่องพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากและอยู่ในอันดับสูงสุด แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจแบบนี้ ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนในการเสนอความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาที่ผู้บริหารเสนอ ผู้บริหารจะเริ่มด้วยการชี้ให้เห็นว่าตัวปัญหาคืออะไร แล้วจึงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นและเสนอข้อมูลตลอดจนทางเลือกต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหา จากนั้นผู้บริหารจะนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาประกอบการตัดสินใจ ซึ่งเป็นตามแบบที่ 5 ของทฤษฎีพฤติกรรมการตัดสินใจตามแนวคิดของ แทนนอบอม และ ชมิดท์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรัญญ พงศ์ประเสริฐสิน (2554, น. 136-144) เรื่องพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผล

ของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีพฤติกรรมการตัดสินใจด้านผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชา แล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

4. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ กริฟฟิส (Griffiths, 1959 อ้างถึงใน ภารดี อนันต์นาวิ, 2553, น. 173-175) ที่อธิบายว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่สำคัญและเป็นศูนย์กลางของการบริหาร หน้าที่หลักของการบริหารคือ การสั่งการและควบคุมกระบวนการตัดสินใจ และด้วยเหตุนี้ผู้บริหารส่วนใหญ่ก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติทางการบริหารการศึกษา มีใบประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และมีการเข้ารับอบรมจากสถาบันพัฒนาผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้มีองค์ความรู้ในด้านการบริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ มีพฤติกรรมในการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ทั้งนี้พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากและอยู่ในอันดับสูงสุด สอดคล้องกับ ธร สุนทรายุทธ (2550, น. 105) ที่เสนอแนวคิดว่าการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจย่อมส่งผลดีในการบริหารงาน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ สมปอง พรินยณนทกุล (2551, น. บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกือบทุกครั้งที่ทุก ๆ ด้าน

5. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดของ ภารดี อนันต์นาวิ (2553, น. 158) ที่สรุปว่า การตัดสินใจที่เกิดขึ้นภายในองค์การเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้บริหาร หากผู้บริหารขาดภาวะผู้นำและการตัดสินใจในการดำเนินงานบริหารสถานศึกษาไม่เด็ดขาดจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติตามเกิดความสับสนไม่กล้าลงมือทำงาน ผลการปฏิบัติงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นการตัดสินใจจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้บริหารต่อการพัฒนาความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ สอดคล้องกับการศึกษาของ บราดี้ (Brady, 1991, p. 27 อ้างถึงใน ชัยภรณ์ ต้นชะแสง, 2553, น. 34) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความเป็นผู้นำของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครู โดยศึกษาความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนียตอนเหนือ พบว่า ครูทั้งโรงเรียนประถมศึกษาและมัศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพบว่าลักษณะของผู้นำจะส่งผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งถ้าผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อย ครูจะยังต้องการเข้าร่วมการตัดสินใจมากขึ้น

6. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง กับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารงานที่สอดคล้อง

กับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่ต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมในการบริหารงานที่แสดงถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมผลการตัดสินใจต่อการบริหารงานเพื่อบ่มไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกวรรณ วิเชียรเขต (2551, น. 113-121) เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมผลการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับพฤติกรรมผลการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา อยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นผู้บริหารควรชี้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นถึงข้อผิดพลาดของสถานศึกษา สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นและเหตุผลในการแก้ปัญหาอย่างริเริ่มสร้างสรรค์ โดยการมองว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นโอกาสดีที่จะแก้ปัญหาร่วมกันเพื่อยกระดับการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐาน

2. จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมผลการตัดสินใจด้านผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ อยู่ในระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้บริหารเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา และมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจร่วมกับผู้บริหาร ย่อมส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. จากการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมผลการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผลการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า อยู่ในระดับต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการดูแลเอาใจใส่เป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและพิจารณาตัดสินใจในการหาทางเลือกต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา และผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่ได้เมื่อพบข้อมูลใหม่ที่ดีกว่า เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมผลการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการศึกษาในพื้นที่นั้น ๆ ต่อไป

2. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ เช่น การบริหารงานแบบธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมผลการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อจะได้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านการบริหารศึกษาเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ วิเชียรเขต. (2551). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3*.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- ขวัญชัย จะเกรง (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหาร. โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา*
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ชัยภรณ์ ต้นสะอาด. (2553). *พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.*
- ธ สุนทรายุทธ. (2550). *การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร:
เนติกุลการพิมพ์.
- ปัทมกร หัสติธรรม. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ห้องเรียนคุณภาพตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพมหานคร.*
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็น เพื่อการบริหารทางการศึกษา*.
กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2551). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพมหานคร: ธนวิการพิมพ์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรี.
- ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน. (2554). *พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียน คาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร. นครปฐม:มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- สมปอง พิรินยนาทกุล. (2551). *การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2555). *หลักบริหารการศึกษา*. (หน้า 67-76). กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- สุภัทรา นุชสาย. (2553). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการความขัดแย้งในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- สุภาภรณ์ เอกเผ่าพันธุ์. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.*

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2548). การบริหารการเปลี่ยนแปลง. *การบริหารราชการแนวใหม่ บริบทและเทคนิควิธี*. กรุงเทพมหานคร: วิชั่น พรินท์ แอนมีเดีย.
- อนงค์ แสงแก้ว. (2548). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- อุดม พินธุรัช. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.